

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 482/2015-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou GARANT PARTNER legal, s. r. o., Einsteinova 21, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ advokát JUDr. Martin Dočár, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom zaručeného v čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia všeobecného zákazu diskriminácie zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 Co 293/2013-204 zo 6. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. augusta 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietalo porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom zaručeného v čl. 46 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) a porušenie všeobecného zákazu diskriminácie zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu č. 12 k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol č. 12“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 293/2013-204 zo 6. mája 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom z 27. decembra 2012 podaným Okresnému súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) ako navrhovateľ domáhal proti odporcovi mestu Spišská Nová Ves (ďalej len „odporca“) zaplatenia sumy 1 857 681,28 € s príslušenstvom ako náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporcu spočívajúcim v nevyplatení dotácií na mzdy a prevádzku sťažovateľom zriadených súkromných školských zariadení v zmysle ustanovenia § 6 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve“) za roky 2010 a 2012.

Výsledkom prvostupňového konania bol rozsudok okresného súdu č. k. 8 C 30/2013-132 z 9. mája 2013, ktorým bol návrh zamietnutý. Na základe odvolania podaného sťažovateľom krajský súd napadnutým rozsudkom č. k. 6 Co 293/2013-204 zo 6. mája 2014 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Sťažovateľ sa sťažnosťou podanou ústavnému súdu domáha „*preskúmania rozsudku sp. zn. 6 Co 293/2013-204 zo dňa 6. 5. 2014 Krajského súdu v Košiciach... z dôvodu porušenia základného práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánom verejnej moci podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na nadobúdanie majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na všeobecný zákaz diskriminácie podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 12 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd*“.

Podľa presvedčenia sťažovateľa z napadnutého rozsudku krajského súdu „*vyplýva, že tak právne posúdenie veci ako i následné právne závery súdu sú založené na neústavnom výklade aplikovanej právnej normy. ... súd nesprávne vykladá nielen znenie aplikovaných ustanovení zákonov, ale i niektorých ustanovení Ústavy SR (čl. 2 ods. 2, čl. 65 ods. 1, čl. 67 ods. 2, čl. 144 ods. 1). V dôsledku účelového a formalistického výkladu súdu jednotlivých ustanovení aplikovaných právnych predpisov si právne závery v rámci odôvodnenia rozsudku vzájomne odporujú, čím sa rozsudok súdu stáva vnútorne rozporným, zmätočným a zjavne arbitrárnym.*“.

Sťažovateľ „*absolútne*“ nesúhlasí s názorom krajského súdu, že „*Orgány územnej samosprávy nie sú štátnymi orgánmi (viď § 2 zákona 514/2003 Z. z.). Iba za predpokladu, že orgánom územnej samosprávy je zákonom zverený výkon verejnej moci, t. j. vykonávajú*

prenesenú štátnu správu, sú orgánom verejnej moci v zmysle § 2 písm. b/ bod 2 zák. 514/2003 Z. z. a pre tento prípad sa na ne vzťahuje článok 2 ods. 2 Ústavy... Územná samospráva teda nie je výkonom verejnej moci, ako to prezentuje navrhovateľ vo svojom odvolaní s odkazom na judikatúru SR.“. Podľa názoru sťažovateľa „Vykladať ustanovenie článku 2 ods. 2 Ústavy pomocou zákona 514/2003 Z. z., kde navyše zákon definuje legislatívne skratky výlučne na účely tohto zákona je nezmyselné. Tým by došlo k popretiu významu a zmyslu čl. 152 ods. 4 Ústavy SR a spochybneniu miesta Ústavy SR v právnom systéme Slovenskej republiky. Výklad ústavy je predsa možné vykonať zásadne len za pomoci iných článkov Ústavy, resp. základných právnych zásad.

Výklad čl. 2 ods. 2 Ústavy SR vo vzťahu k územnej samospráve prezentovaný Krajským súdom v Košiciach možno považovať za stroho gramatický, nereflektujúci základné ústavné princípy, najmä princíp právnej istoty garantovaný čl. 1 ods. 1 Ústavy SR...“.

Sťažovateľ je presvedčený, že „úplne scestný a neústavný je... názor..., že územná samospráva nie je výkonom verejnej moci...“, pretože táto „... má i špecifickú úlohu v oblasti práva verejného. Zákonodarca jej uložil množstvo povinností vo sfére práva verejného, či už ako prenesený výkon štátnej správy, alebo pri výkone jej originálnych kompetencií. Povinnosti z oblasti verejného práva pritom zahŕňajú často krát i povinnosť autoritatívne rozhodovať voči iným subjektom.“.

Sťažovateľ tvrdí, že „pri určení výšky dotácie... ako i s tým súvisiacimi povinnosťami určenú dotáciu adresátovi poskytnúť, bolo mesto Spišská Nová Ves v postavení orgánu verejnej moci“, a to z dôvodu, že „autoritatívne bolo rozhodované o výške plnenia pre tretiu osobu (nadradené postavenie)“, ako aj preto, že „táto povinnosť vyplývala mestu... priamo z verejnoprávneho predpisu... Preto malo mesto... striktné dodržiavať zákon a konať len v rozsahu, čo mu zákon výslovne dovoľuje, resp. mu zákon ukladá ako povinnosť, a spôsobom ako mu zákon prikazuje. Konanie presahujúce tento ústavný rámec je v tomto prípade neprípustné a takéto konanie nielen nezákonné, ale i neústavné...“.

Zatiaľ čo okresný súd tvrdil, že „dotácia na mzdy a prevádzku poskytovaná podľa § 6 ods. 12 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve má fakultatívny charakter, teda že obec nie je povinná poskytovať takúto dotáciu“, krajský súd k tomu uviedol, že „nárok na dotácie za mzdy a prevádzku nemá fakultatívny charakter“. Z uvedeného sťažovateľ vyvodil, že „Týmto konštatovaním súd sám popiera vlastné tvrdenia o tom, že územná samospráva nie je súčasťou verejnej moci. Súd definuje nárok uplatňovaný... Sťažovateľom ako nárok obligatórny, potvrdzuje, že ide o povinnosť obce zaplatiť dotáciu na mzdy, hovorí, že povinnosť je ustanovená zákonom (z charakteru je zrejmé, že ide o zákon z oblasti verejného práva), a že o výške nároku obec autoritatívne rozhoduje. Ak by mal Krajský súd... naozaj za to, že na postavenie a konanie mesta... sa ohľadom poskytovania dotácie na mzdy a prevádzku neuplatňuje č. 2 ods. 2 Ústavy SR, potom by nemohol prijať tak zásadný záver.“.

Podľa sťažovateľa je zrejmé, že „výklad čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, najmä otázka, či sa v konkrétnom prípade týmto ustanovením bolo povinné spravovať i mesto..., je zásadné pre ďalší výklad práv a povinností zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. Neústavný výklad predmetného článku Ústavy SR na postavenie mesta... v konkrétnom prípade... a nepochopenie organizácie verejnej správy (jej účelové prezentovanie len v zmysle jediného zákona a nie všeobecne) je základným momentom ústavne nekonformného výkladu § 6 ods. 12 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve... a momentom, od ktorého sa odvíja nesprávne právne posúdenie spornej veci.“.

Sťažovateľ zásadne nesúhlasí s výkladom § 6 ods. 12 zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, ktorý prezentoval krajský súd „ohľadom podmienky sídla školského zariadenia na území obce a podania žiadosti... Výsledkom je deformácia zákona spôsobom, ktorý má za následok zásah do základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánom verejnej moci podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na všeobecný zákaz diskriminácie podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 12 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“.

Podľa sťažovateľa výklad tohto ustanovenia krajským súdom nie je správny, pretože umožňuje „zneužívať postavenie obce v procese financovania škôl a školských zariadení tak, že konečným výsledkom celého procesu je len naplnenie rozpočtu obce na úkor škôl a školských zariadení, nie je správny“. Krajský súd podľa sťažovateľa „Opomenul dodať, že rozhodujúcim dňom, ku ktorému je potrebné mať sídlo na území obce je konkrétny deň, a to 15. 9. roka predchádzajúceho kalendárneho roku, na ktorý sa dotácia na mzdy a prevádzku majú vyplácať.“.

Sťažovateľ je presvedčený, že «Obec je potrebné v systéme financovania škôl a školských zariadení chápať predovšetkým ako „platočné miesto“, cez ktoré sa na daný kalendárny rok pre tú ktorú súkromnú školu resp. súkromné školské zariadenie uskutočňuje transfer finančných prostriedkov. Ak súkromná škola resp. súkromné školské zariadenie malo svoje sídlo na území mesta... k 15. 9. potom je to mesto..., ktorému budú tieto finančné prostriedky... pridelené prostredníctvom podielových daní, a teda vzniká mu povinnosť tieto finančné prostriedky presmerovať ďalej zriaďovateľovi tejto súkromnej školy resp. súkromného školského zariadenia.».

Ako uvádza sťažovateľ, „Krajský súd... prijal záver, že rozhodujúce je, či v čase rozhodovania o dotácii formou všeobecného záväzného nariadenia obcou má daná škola alebo školské zariadenie sídlo na území obce. Takýto záver je svojvoľný, nemá oporu v zákone.“.

Z aplikovaného znenia § 6 ods. 12 písm. f) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve podľa sťažovateľa vyplýva, že „obec má povinnosť rozhodnúť o dotáciách na mzdy a prevádzku do 31. 1. kalendárneho roka. Teda, zákon určuje len posledný bod časového priestoru na rozhodnutie obce, avšak neurčuje jej konkrétny deň rozhodnutia.

... argumentácia súdu, že zmenou adresy pred rozhodnutím obce o výške dotácie na mzdy a prevádzku škola resp. školské zariadenie nemá nárok na dotácie na mzdu a prevádzku, zakladá zjavnú absurditu...

... žiadny právny predpis výslovne neurčuje, ako má obec postupovať ohľadom financovania súkromných škôl a školských zariadení v prípade zmeny ich sídla. Ak by obec

mala mať právo financovanie zastaviť, zákon by jej také zásadné právo určite výslovne uviedol. ... Ak by bola obec oprávnená zastaviť poskytovanie dotácií na mzdy a prevádzku na kalendárny rok pre školy a školské zariadenia z dôvodu zmeny ich sídla, potom by zákon určite upravil i následný mechanizmus transferu finančných prostriedkov, teda ako tieto pridelené finančné prostriedky obci presmerovať na novú obec v ktorej má škola resp. školské zariadenie nové sídlo.“.

Za „hrubú aroganciu súdnej moci“ sťažovateľ považuje nerešpektovanie právneho stavu o mieste sídla ním zriadených školských zariadení podľa stavu v sieti škôl a školských zariadení vedených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky k 15. septembru rozhodného roka.

Sťažovateľ v odvolaní proti rozsudku okresného súdu taktiež namietal, že „*nie je mu zrejmé, z ktorého zákonného ustanovenia súd odvodil, že je povinnosťou zriaďovateľa podať žiadosť o poskytnutie dotácie na mzdy a prevádzku do 31. 1. kalendárneho roku? Také zákonné ustanovenie totiž neexistuje.*“

Podľa presvedčenia sťažovateľa tento „*môže podať žiadosť kedykoľvek počas kalendárneho roku. Neexistuje konkrétne určenie dátumu dokedy musí... ako zriaďovateľ súkromných školských zariadení žiadosť podať. Z logiky veci samej však vyplýva, že časový priestor je pre žiadosť zriaďovateľa kedykoľvek od dňa 15.9. (rozhodný dátum pre určenie platcu dotácie) až do 31.12. nasledujúceho kalendárneho roku.*“.

Za „*absurdné správanie sa mesta*“ sťažovateľ považoval skutočnosť, že «*odôvodnením zmeny výšky dotácie pre Sťažovateľa je výlučne tvrdenie, že mesto malo nedostatok financií resp. „prognóza ďalšieho vývoja je negatívna a súčasne nie je predpoklad, že by sme od neštátnych školských zariadení mohli žiadať vrátenie dotácie“... Odôvodňovať zníženie a nevyplatenie časti záväzne priznanej dotácie na mzdy a prevádzku zlou hospodárskou situáciou a zlým ekonomickým výhľadom obce svedčí o neschopnosti mesta... zodpovedne zostavovať rozpočet obce prípadne o neschopnosti mesta... rozpočet dodržať. Mesto... tak svoje „diery“ v rozpočte plátalo finančnými prostriedkami záväzne*

určenými na školstvo a tak si zabezpečuje samozvaným spôsobom zdroje krytia týchto „rozpočtových dier“ z majetku Sťažovateľa.».

Ako sťažovateľ uvádza, „v rozhodnom čase neexistovala žiadna zákonná úprava vo verejnom práve dovoľujúca mestu... jednostranne zmeniť výšku dotácie na mzdy a prevádzku určenú vo VZN č. 9/2009. Vstúpiť do takto garantovaného práva nie je bez opory v zákone možné. Mesto... však prekročilo svoju právomoc a Doplnkom č. 1 a následne Doplnkom č. 2 sa jednostranne, zneužitím vlastného postavenia, snažilo o zmenu stanovených podmienok vo svoj prospech a na úkor Sťažovateľa...

... Ak súd hovorí, že do dňa prijatia všeobecne záväzného nariadenia obce o financovaní škôl a školských zariadení je potrebné podať žiadosť zriaďovateľom, potom takýto názor je scestný. ... zákon neurčuje presný termín obce kedy má prijať toto nariadenie, teda zriaďovateľ vôbec nevie dokedy by bolo potrebné žiadosť takto podať (neexistuje právna istota) a..., zrejme je potrebné vedieť o čo žiadať. ... až v momente po rozhodnutí obce a po následnom oznámení obce o konkrétnej výške finančných prostriedkov podľa § 6 ods. 12 písm. e) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve je možné o niečo žiadať.. Podanie žiadosti zriaďovateľom neskôr, napr. v mesiaci máj, jún a pod. môže mať za následok maximálne len nevyplatenie dotácie na mzdy a prevádzku za predchádzajúce kalendárne mesiace, nie však nevyplatenie celej dotácie.“.

Sťažovateľ spochybňuje tiež úvahu krajského súdu, ktorá „vychádza z predpokladu, že zriaďovateľ je povinný každoročne podávať žiadosť“. Podľa názoru sťažovateľa však zo znenia príslušných ustanovení zákona vyplýva, že «Obec teda každoročne poskytuje dotácie, avšak na základe jednej „žiadosti“ (žiadosti podanej v roku, kedy je prvý krát splnená podmienka, že škola resp. školské zariadenie k 15. 9. má sídlo na území obce). Text právneho predpisu neuvádza, že na základe žiadostí (plurál), ani že je potrebné podávať žiadosť každoročne. Nakoniec, teda stačí zrejme jedna žiadosť aby obec začala plniť svoju povinnosť a každoročne poskytovať dotácie na mzdy a prevádzku až do toho roku, pokiaľ k 15. 9. škola resp. školské zariadenie nebude mať sídlo na území obce.».

Podľa názoru sťažovateľa „Krajský súd... svojim výkladom len účelovo deformuje právnu normu. Sme presvedčení, že výklad Sťažovateľa ohľadom podania žiadosti, resp. ďalšia alternatíva tohto výkladu uvedená v predchádzajúcom odseku, je správna a ústavne konformná.“.

Pre sťažovateľa „je... značným prekvapením, ak Krajský súd... tvrdí, že všeobecne záväzné nariadenie je pre súd záväzné (str. 19 jeho rozsudku). Obdobný záver je možné vyvodiť aj z rozhodnutia prvostupňového súdu na str. 16 jeho rozsudku.“. Sťažovateľ pokračuje, že «Krajský súd... sa cíti byť viazaný všeobecne záväznými nariadeniami obcí (ústavný príkaz čl. 144 ods. 1 neakceptuje). Sťažovateľ však poukázal i na ďalšie hrubé pochybenie mesta..., a to na kvalitatívnu stránku „všeobecne záväzných nariadení“ VZN 9/2009 a 8/2014. Sťažovateľ s prekvapením zistil, že aj tieto námietky súd odmietol.

... Už pri letmom preskúmaní predmetných všeobecne záväzných nariadení (najmä však č. 8/2011) je možné dospieť nepochybne k právnemu záveru, že ide o paakty (max. o individuálne právne akty). Nik nežiadal od Krajského súdu... aby tento vyhodnotil zákonnosť resp. nezákonnosť týchto „všeobecne záväzných nariadení“ (ani na to nie je kompetentný), avšak je povinný skúmať, či nejde o iný správny akt ako je prezentované, resp. paakt.

Sme presvedčení, že v tomto prípade sú predmetné všeobecne záväzné nariadenia týkajúce sa veci ničotnými správnymi aktmi. Nie je dodržaná základná podmienka všeobecne záväzného nariadenia ako normatívneho správneho aktu - a to jeho normatívnosť (všeobecný charakter). Vzťahuje sa tak na konkrétne výslovne zadané osoby. Okrem toho sa dopustilo mesto Spišská Nová Ves pri jeho vydávaní ďalšej podstatnej chyby - absolútny omyl v osobe adresáta. Zatiaľ čo zákon určuje za adresáta tohto všeobecne záväzného nariadenia každú bližšie nekonkretizovanú osobu v postavení zriaďovateľa škôl a školských zariadení po splnení určených podmienok ako príjemcu dotácií, mesto... určilo za adresátov konkrétne školy a školské zariadenia (viď napr. § 2 všeobecne záväzného nariadenia č. 9/2009 v spojení s § 3 ods. 2 písm. a); § 6 ods. 2 a 3; § 8 ods. 1 a § 9 ods. 1)...

V súlade správnym názorom Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR ako i českej judikatúry, je povinnosťou súdov ako predbežnú otázku vždy skúmať charakter správnych

aktov s ohľadom na ich ničotnosť. Než súd vôbec začne takýto právny akt skúmať z hľadiska vyššie uvedených kritérií, jeho prvé rozhodovanie sa týka najzákladnejšej otázky, a to či ide o normatívny správny akt alebo individuálny správny akt. Pri posudzovaní všeobecne záväzného nariadenia mesta Spišská Nová Ves č. 9/2009, jeho doplnkov č. 1 a 2 ako i všeobecne záväzného nariadenia č. 8/2011 je zrejmé, že obsahovo ide o individuálny právny akt.».

Sťažovateľ tvrdí, že „Keďže bol mestom... v konečnom dôsledku vydaný ničotný individuálny správny akt, ktorého nie je navrhovateľ ani adresátom, je zbytočnou otázkou riešenie jeho platnosti resp. neplatnosti; tá môže mať vzťah výlučne k jeho adresátom.

Mesto Spišská Nová Ves tak v skutočnosti skutočne nevydalo normatívny právny akt - všeobecne záväzné nariadenie v zmysle § 6 ods. 12 písm. d) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, opomenul splnenie svojej zákonnej povinnosti.“.

Podľa presvedčenia sťažovateľa „Krajský súd... sa nesprávne vysporiadal i s námietkou retroaktívneho uplatňovania Doplnku č. 1 a Doplnku č. 2 Všeobecne záväzného nariadenia č. 9/2009. Krajský súd... odobril tak nielen možnosť zmeny všeobecne záväzného nariadenia vydávaného na základe § 6 ods. 12 písm. d) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve kedykoľvek počas príslušného kalendárneho roka, ale potvrdil aj retroaktívne uplatňovanie (znižovanie už vyplatených platieb na základe dovtedy platného všeobecne záväzného nariadenia). Ak by teoreticky bola možná zmena predmetného všeobecne záväzného nariadenia aj po termíne stanovenom zákonom, potom výsledkom by bola iba tá skutočnosť, že tieto právne normy mohli byť uplatnené výlučne na právne vzťahy vzniknuté len za účinnosti týchto zmien, teda buď od 14. 5. 2010 resp. od 1. 9. 2012. Určite však nie na právny vzťah ktorý tu vznikol v období, keď tieto právne normy ešte neexistovali resp. neboli účinné...“.

Podľa svojho obsahu Doplnok č. 1 ako i Doplnok č. 2 neobsahujú v prechodných či záverečných ustanoveniach ustanovenia dovoľujúce použiť tento právny predpis i na vzťahy skôr vzniknuté, teda Doplnok č. 1 a Doplnok č. 2 samy osebe nie sú retroaktívne.

Mesto... ich však v rozpore s ich znením retroaktívne vykladalo, uplatňovalo, naďalej na tomto svojom postoji trvá, a nevyplatilo tak dotáciu na mzdy a prevádzku za rok 2010 Sťažovateľovi v plnej výške, čo je nesporne nesprávny úradný postup.

Už raz priznanú výšku dotácie na mzdy a prevádzku nie je možné obcou meniť.

... je evidentné, že Sťažovateľovi bolo zabránené nadobudnutiu majetku, ktorý očakával a na ktorého nadobudnutie sa v dôsledku zákonnej garancie spoliehal. Mesto Spišská Nová Ves však nepredvídateľným mocenským zásahom ako i náhlou zmenou garantovaných pravidiel narušilo právnu istotu Sťažovateľa že Sťažovateľovi bolo jeho legitímne očakávanie zmarené.“.

V závere sťažovateľ zhrnul, že „Z výroku a odôvodnenia rozsudku Okresného súdu... ako i z výroku a odôvodnenia rozsudku Krajského súdu... je vo svetle vyššie uvedených skutočností zjavná arbitrárnosť ich právneho názoru. Najmä v dôsledku zjavne nesprávneho, svojvoľného výkladu ústavy a zákonov, účelovosti tohto výkladu a jeho ústavnej nekonformity došlo k zásahu do základných práv Sťažovateľa garantovaných Ústavou SR, a to s takou intenzitou, že takéto konanie je, podľa nášho názoru, v príkrom rozpore s Ústavou SR. Ide o popretie podstaty materiálneho právneho štátu.“.

Sťažovateľ zastáva názor, že mu „zo strany Krajského súdu... nebola poskytnutá... riadna ochrana pred zjavným porušením zákona mestom Spišská Nová Ves a z neho vyplývajúcich následkov pre Sťažovateľa.

Sťažovateľ naplnil všetky podmienky na pridelenie dotácií na mzdy a prevádzku na školský rok 2010 a 2012. Jeho legitímne očakávanie nadobudnutia majetku v podobe dotácií na mzdy a prevádzku školských zariadení garantované zákonom však mesto Spišská Nová Ves zmarila z pozície moci, a to šikanóznym spôsobom. Tým došlo k zásahu základného práva Sťažovateľa na nadobúdanie majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“.

Zároveň uvádza, že „je to práve Sťažovateľ ktorého ako jediného zriaďovateľa sa dotkli zmeny vo financovaní mestom Spišská Nová Ves. Iným zriaďovateľom nebola odňatá

ani časť dotácie. Na takýto postup nemalo mesto Spišská Nová Ves zákonné oprávnenie. Sťažovateľ bol tak diskriminovaný... z dôvodu jeho iného postavenia, teda z dôvodu, že ide o súkromného zriaďovateľa školských zariadení. Tým sa Mesto... dopustilo zásahu do práva na všeobecný zákaz diskriminácie podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 12 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v rozpore s čl. 12 ods. 2 Ústavy SR.“.

Rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľ vytkol „Okrem mnohých hrubých... uvedených pochybení... ešte jednu typickú črtu. Vnútornú rozporuplnosť, zjavnú právnu nelogickosť, arbitrárnosť a z toho vyplývajúcu účelovosť tak výroku ako i jeho odôvodnenia. Rozsudok Krajského súdu... je v rozpore s princípom predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Absolútne ignoruje dostupnú judikatúru so zásadnými právnymi názormi tak ústavného súdu SR a ČR ako i Najvyššieho súdu SR a ČR.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]... na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánom verejnej moci podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na nadobúdanie majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na všeobecný zákaz diskriminácie podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 12 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co/293/2013-204 zo dňa 6. mája 2014 porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co/293/2013-204 zo dňa 6. mája 2014 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný zaplatiť Sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000,- €.

4. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 340,89 €.. na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom zaručeného v čl. 46 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj namietané porušenie všeobecného zákazu diskriminácie zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu č. 12 rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 293/2013-204 zo 6. mája 2014, ku ktorému malo dôjsť neodôvodnenosťou a arbitrárnosťou označeného rozhodnutia druhostupňového súdu a nesprávnym výkladom a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení, ale aj ústavy na vec sťažovateľa.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu č. 12 užívanie všetkých práv ustanovených zákonom sa zabezpečuje bez diskriminácie z akéhokoľvek dôvodu, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické a iné presvedčenie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rodové alebo iné postavenie.

Podľa čl. 1 ods. 2 dodatkového protokolu nikto nesmie byť diskriminovaný akýmkoľvek verejným orgánom z akýchkoľvek dôvodov, ako sú dôvody uvedené v odseku 1.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné zvýrazniť, že predmetom konania pred všeobecným súdom bola sťažovateľom uplatňovaná náhrada škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom mesta, preto pri skúmaní možného zásahu vo veci konajúcich všeobecných súdov do základných práv sťažovateľa ústavný súd prihliadal aj na podstatu tohto konania.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu č. k. 6 Co 293/2013-204 zo 6. mája 2014 vyplývajú skutočnosti, ktoré sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu nijako neatakuje a na ktoré je v súvislosti s požadovanou ochranou základných práv potrebné poukázať, pretože dotvárajú celkový pohľad na preskúmanú vec. Ide okrem iných o skutočnosť, že sťažovateľ sa už skôr obrátil na okresný súd s návrhom, ktorým žiadal zaviazať mesto ako odporcu zaplatiť mu sumu vyčíslenú ako nevyplatenú dotáciu na mzdy a prevádzku sťažovateľom zriadených školských zariadení za obdobie január až december 2010. Tento návrh však okresný súd rozsudkom č. k. 7 C 6/2011-138 zo 16. marca 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 164/2011-187 z 23. februára 2012 zamietol,

a to z dôvodu, že všeobecné súdy konajúce vo veci nezistili, že by mesto postupovalo v rozpore s ústavou alebo zákonom, práve naopak, mesto preukázalo, že pri úprave dotácie nepostupovalo svojvoľne. Sťažovateľ sa vo veci nepriznania mu dotácie obrátil aj na Okresnú prokuratúru Spišská Nová Ves (ďalej len „okresná prokuratúra“) podnetom zo 4. októbra 2010, ktorým sa domáhal podania protestu prokurátora proti uzneseniu mestského zastupiteľstva mesta č. 717 z 15. júla 2010 (toto predchádzalo prijatiu doplnku č. 2 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta č. 9/2009). Okresná prokuratúra však dôvod na podanie protestu nezistila, preto podnet sťažovateľa 24. novembra 2010 pod č. k. Pd 154/2010-6 odložila. Sťažovateľ 11. septembra 2012 podal podnet aj Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) na preskúmanie zákonnosti Všeobecne záväzného nariadenia mesta č. 8/2011, ktorý v konečnom dôsledku (po jeho postúpení príslušnej prokuratúre) okresná prokuratúra pod sp. zn. Pd 115/2012 odložila vychádzajúc zo zistení, že:

- školské zariadenia, ktorých zriaďovateľom bol sťažovateľ, najneskôr 26. septembra 2011 nemali sídlo v Spišskej Novej Vsi,

- nebola splnená podmienka, že v školských zariadeniach sú zapísané iba deti s trvalým pobytom v okrese, kde je sídlo školského zariadenia alebo v okresoch susediacich s týmto zariadením,

- sťažovateľ nepožiadaval o dotáciu na rok 2012 v roku 2011, ale žiadosť podal až listom z 27. februára 2012,

- sám sťažovateľ v prípise z 26. septembra 2011 k výkazu Škol 40-01, ktorým deklaroval počet detí v ním zriadených zariadeniach k 15. septembru 2011, uviedol, že tento výkaz „vyplnil na mesto Spišská Nová Ves“ napriek zmenám v sídlach týchto zariadení v obciach [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a aj napriek tomu, že deti uvedené vo výkaze pochádzajú z okresov a susediacich okresov obcí [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Urobil tak preto, lebo nebolo ešte právoplatné rozhodnutie o povolení zmien adries súkromných školských zariadení,

- sťažovateľ požiadaval Ústav informácií a prognóz školstva žiadosťou z 26. septembra 2011 o vykonanie zmeny tak, aby deti, ktoré sú priradené obci Spišská Nová Ves, boli priradené obciam [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu ďalej vyplýva, že vo veci bola činnou aj generálna prokuratúra, ktorá listom z 10. mája 2011 oznámila právnomu zástupcovi sťažovateľa, že nezistila žiaden dôvod na prijatie osobitného prokurátorského opatrenia a zmenu stanovísk, ktoré sťažovateľovi boli oznámené okresnou prokuratúrou.

Ďalšou v druhostupňovom rozhodnutí uvedenou skutočnosťou bolo, že *„Všeobecne záväzné nariadenia č. 8/2011, ako aj doplnky č. 1 a 2 k VZN č. 9/2009 sú... platné (v čase rozhodovania okresného súdu, pozn.), keďže navrhovateľom (sťažovateľom, pozn.) napadnuté neboli. Navrhovateľ (sťažovateľ, pozn.) nielenže podnety na protest prokurátora proti VZN č. 8/2011 a doplnkov č. 1, 2 k VZN č. 9/2009 nepodal, ale jeho opakované podnety a návrhy podané na prokuratúru boli odmietnuté a návrh podaný na súd o vyplatenie dotácií bol zamietnutý.“*.

So samotnými odvolacími námietkami sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu č. k. 8 C 30/2013-132 z 9. mája 2013 sa krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia rozsudku sp. zn. 6 Co 293/2013 zo 6. mája 2014 vysporiadal takto:

„Navrhovateľ v odvolaní namieta odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ O. s. p., t. j. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom konkrétne namieta nepreskúmateľnosť rozsudku, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci...“

Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až § 135 O. s. p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné

ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok vo veci nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O. s. p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvého stupňa, v zmysle ktorého konanie odporcu, spočívajúce vo vyplatení dotácií navrhovateľovi za rok 2010 v zníženom rozsahu a v nevyplatení dotácií navrhovateľovi za rok 2012, nie je nesprávnym úradným postupom, v príčinnej súvislosti s ktorým navrhovateľovi vznikla škoda.

Správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Z odôvodnenia jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k záveru o vylúčení zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom aj s poukazom na príslušné právne predpisy, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav, a nenáležitá je preto námietka navrhovateľa o nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti záverov súdu prvého stupňa, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

Nesprávnosť úradného postupu odporcu navrhovateľ videl v nevyplatení dotácií na jeho činnosť za roky 2010 a 2012, resp. v ich vyplatení v zníženom rozsahu za rok 2010, preto určujúcim pre rozhodnutie vo veci bolo vyriešenie otázky, či takéto konanie možno subsumovať pod pojem nesprávneho úradného postupu podľa § 14 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z.. Z tohto hľadiska súd prvého stupňa aj posudzoval konanie odporcu v súvislosti s poskytovaním a vyplácaním dotácií navrhovateľovi za roky 2010 a 2012.

Územná samospráva zodpovedá za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy, ktorá bola spôsobená a/ nezákonným rozhodnutím alebo b/ nesprávnym úradnom postupom (§ 10 ods. 1, 2 zák. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov).

Územná samospráva zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb (§ 14 ods. 1 zák. 514/2003 Z. z.).

Podľa rozhodovacej praxe súdov možno všeobecne vymedziť nesprávny úradný postup tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu pri jeho činnosti. Uvedené sa vzťahuje aj na orgán územnej samosprávy.

Všeobecne možno za nesprávny úradný postup označiť každý postup štátneho orgánu alebo orgánu územnej samosprávy, ktorý pri výkone verejnej moci, alebo pri výkone samosprávy postupuje v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo v rozpore so zásadami výkonu verejnej moci alebo výkonu samosprávy. Za nesprávny úradný postup možno považovať aj nečinnosť príslušných orgánov.

Aplikujúc vyššie uvedené na prejednávanú vec súd prvého stupňa správne zisťoval, či nevyplatenie dotácií, resp. ich vyplatenie v zníženom rozsahu navrhovateľovi je porušením zákonom predpísaného postupu odporcom alebo zásad výkonu samosprávy, príp. nečinnosťou odporcu.

Ako správne uviedol súd prvého stupňa, povinnosť vyplácať dotácie a podmienky ich vyplácania upravoval zákon 596/2003 Z. z. a z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že odporca pri poskytovaní dotácií navrhovateľovi za roky 2010 a 2012 postupoval v súlade s týmto zákonom, ako aj ďalšími právnymi predpismi, vzťahujúcimi sa na prejednávanú vec, ktorých príslušné ustanovenia sú citované v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Vychádzajúc zo záveru, že odporca neporušil žiadne svoje zákonom stanovené povinnosti, nebol nečinný a nedopustil sa ani iného konania v zmysle § 14 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z., nie je preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu odporcu, v príčinnej súvislosti s ktorým navrhovateľovi vznikla škoda.

Odvolačím súdom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s ktorého závermi sa v celom rozsahu stotožňuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd uvádza nasledovné:

Navrhovateľ v odvolaní nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa, že v prípade obcí sa iba na výkon prenesenej štátnej správy vzťahuje uplatňovanie článku 2 ods. 2 Ústavy SR, v zmysle ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom nesprávny je podľa neho záver súdu prvého stupňa, v zmysle ktorého v prípade výkonu územnej samosprávy obec postupuje podľa článku 2 ods. 3 Ústavy SR, v zmysle ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Sám považuje územnú samosprávu za výkon verejnej moci s odkazom na judikatúru Ústavného súdu SR.

S touto odvolacou námietkou sa nemožno stotožniť.

Ako vyplýva zo znenia článku 2 ods. 2 Ústavy SR ako je vyššie citovaný, toto ustanovenie sa vzťahuje iba na štátne orgány.

Orgány územnej samosprávy nie sú štátnymi orgánmi (viď § 2 zákona 514/2003 Z. z.). Iba za predpokladu, že orgánom územnej samosprávy je zákonom zverený výkon verejnej moci, t. j. vykonávajú prenesenú štátnu správu, sú orgánom verejnej moci v zmysle § 2 písm. b/ bod 2 zák. 514/2003 Z. z. a pre ten prípad sa na ne vzťahuje článok 2 ods. 2 Ústavy.

Výkon verejnej moci a výkon samosprávy dôsledne odlišuje zákon 514/2003 Z. z., ktorý osobitne ustanovuje zodpovednosť za výkon verejnej moci, kedy zodpovedným subjektom je štát a osobitne zodpovednosť pri výkone samosprávy, kedy je daná zodpovednosť obce alebo vyššieho územného celku.

Výkonom verejnej moci na účely rozhodovania podľa zákona 514/2003 Z. z. je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom orgánom verejnej moci je vždy štátny orgán a orgán územnej samosprávy len v prípade, že je mu zákonom zverený výkon verejnej moci.

Územná samospráva teda nie je výkonom verejnej moci, ako to prezentuje navrhovateľ vo svojom odvolaní s odkazom na judikatúru Ústavného súdu SR.

Takýto záver nevyplýva ani z komentára, na ktorý odkazuje navrhovateľ vo svojom odvolaní. Ide o Komentár k Ústave Slovenskej republiky, vydavateľstvo Eurokódex rok 2012,

z ktorého cituje zo strany 414 nasledovné: „Pokiaľ obec a vyšší územný celok pri realizácii svojich úloh majú postavenie orgánu verejnej moci, resp. vykonávajú delegovanú štátnu správu, vzťahuje sa na ich konanie obsah ustanovenia článku 2 ods. 2 ústavy, t. j. môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanovuje zákon.“

Vyššie uvedené sa nevzťahuje na výkon územnej samosprávy, o ktorú ide aj v prejednávanej veci, keďže táto nie je výkonom verejnej moci, ako bolo vyššie uvedené.

V zmysle § 1 zákona 514/2003 Z. z. obce zodpovedajú za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy.

Ak je škoda spôsobená orgánmi obce (orgány územnej samosprávy) pri výkone verejnej moci, zodpovedá za škodu štát v zmysle § 1 písm. a/ zákona 514/2003 Z. z. v spojení s ust. § 2 citovaného zákona.

V prípade prijatia argumentácie navrhovateľa, že činnosť spojená s poskytovaním dotácií je výkonom verejnej moci, nie je daná pasívna legitimácia obce.

Navrhovateľ si odporuje, ak na jednej strane tvrdí, že ide o výkon verejnej moci, na druhej strane však podáva žalobu voči obci tvrdiac, že ide o nesprávny úradný postup obce pri výkone územnej samosprávy.

Správne preto súd prvého stupňa uzavrel, že konanie obce v prejednávanej veci (pridelovanie dotácií) je výkonom územnej samosprávy, kedy obec môže konať v medziach daných článkom 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Pridelovanie dotácií (aj) súkromným školským zariadeniam je nepochybne súčasťou rozpočtového hospodárenia obce, čo podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení s poukazom na § 4 ods. 3 písm. b/ a ods. 4 citovaného zákona je výkonom územnej samosprávy.

V zmysle § 4 ods. 3 písm. b/ citovaného zákona obec pri výkone samosprávy najmä zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce.

V zmysle § 4 ods. 4 citovaného zákona, ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Zákon 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, ktorý v § 6 ods. 12 upravuje poskytovanie dotácií zriaďovateľom školských zariadení, pri úprave tejto pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o prenesený výkon štátnej správy, z čoho nepochybne vyplýva záver, že poskytovanie dotácií v zmysle zákona 596/2003 Z. z. je výkonom územnej samosprávy.

Uvedený záver je možné vyvodiť aj s odkazom na ust. § 4 zákona 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, v zmysle ktorého ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce. V zmysle § 2 písm. g/ tohto zákona na obce prešli pôsobnosti aj na úseku školstva, mimo iné aj pridelovanie finančných prostriedkov súkromným školským zariadeniam podľa osobitných predpisov, v danom prípade podľa zákona 596/2003 Z. z..

Pokiaľ je namietaný záver súdu, že uvedená dotácia je fakultatívnym nárokom, tento záver podľa názoru odvolacieho súdu síce nie je správny, avšak jeho nesprávnosť nemá vplyv na vecnú správnosť rozsudku.

Nárok na dotácie v zmysle zákona 596/2003 Z. z. vzniká po splnení týmto zákonom stanovených podmienok (§ 6 ods. 12) každému subjektu, ktorý tieto podmienky splní a v prípade splnenia týchto podmienok je povinnosťou obce dotácie poskytnúť. Nie je teda na úvahe obce, či takúto dotáciu poskytne, nejde tu o možnosť poskytnúť dotáciu, ale o povinnosť dotácie poskytnúť. O výške týchto dotácií však už rozhoduje samotná obec všeobecne záväzným nariadením, ktoré musí spĺňať požiadavky súladu s ústavou, zákonom a medzinárodnými, zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná (§ 6 ods. 1 zákona 369/1990 Zb.).

Navrhovateľ ďalej v odvolaní namieta, že súd nerešpektoval právny stav o mieste sídla školského zariadenia podľa stavu v sieti škôl a školských zariadení k 15. 9. rozhodného roka a prihliadol na zmeny sídla po tomto dátume.

K tejto námietke odvolací súd uvádza, že ku dňu rozhodovania odporcu o dotáciách na rok 2012 všeobecne záväzným nariadením č. 8/2011 (15. 12. 2011) súkromné školské zariadenia, ktorých zriaďovateľom bol navrhovateľ, nemali sídlo na území odporcu a navrhovateľ ako ich zriaďovateľ nepodal žiadosť o poskytnutie dotácie do 15. 12. 2011,

preto všeobecne záväzným nariadením logicky odporca nemohol určiť navrhovateľovi dotáciu pre nesplnenie zákonných podmienok (sídlo školského zariadenia na území, obce v zmysle § 6 ods. 12 písm. a/, b/, zákona 596/2003 Z. z.). Ani v čase podania žiadosti o poskytnutie dotácie dňa 1. 3. 2012 tieto zákonné podmienky nespĺňal, preto mu nemohla byť dotácia priznaná ani následnou zmenou všeobecne záväzného nariadenia.

Zákon 596/2003 Z. z. časový údaj 15. 9. rozhodujúceho roka určuje ako rozhodujúci z hľadiska počtu detí príslušného školského zariadenia za predpokladu, že toto školské zariadenie v čase rozhodovania o dotácii má sídlo na území obce. Iný výklad, vrátane výkladu, aký prezentuje navrhovateľ, že teda ku dňu 15. 9. 2011 mali súkromné školské zariadenia, ktorých bol zriaďovateľom, sídlo na území odporcu, a preto im patrí dotácia, hoci najneskôr od 26. 9. 2011 došlo k zmene ich sídla, je čisto formalistický a v rozpore s účelom zákona.

Zámerom zákona 596/2003 Z. z. je zabezpečiť financovanie školských zariadení tými obcami, na území ktorých majú sídlo. Niet logického dôvodu, aby obec zo svojho rozpočtu, ktorý je určený na uspokojovanie potrieb danej obce a jej obyvateľov, financovala školské zariadenia na území iných obcí, dokonca v iných okresoch, či samosprávnych krajoch.

Výklad navrhovateľa, v zmysle ktorého teda bolo rozhodujúce sídlo ním zriadených školských zariadení ku dňu 15. 9. 2011 v Spišskej Novej Vsi bez ohľadu na skutočnosť, že tieto už od 1. 9. 2011 nevykonávali činnosť na území mesta Spišská Nová Ves a rozhodnutím z 24. 8. 2011 došlo k zmene ich sídla, je absurdný a neprípustný.

K námietkam navrhovateľa ohľadne záveru súdu prvého stupňa, že podanie žiadosti o dotácie v roku 2012 bolo potrebné do 31. 1. 2012, odvolací súd uvádza, že tento záver logicky vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 12 písm. e/ zákona 596/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. 3. 2011. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia bolo povinnosťou obce oznámiť navrhovateľovi výšku dotácie na rok 2012 do 31. 1. príslušného roka, z čoho nepochybne vyplýva, že v tejto lehote musela byť jeho žiadosť nielen podaná, ale v tejto lehote muselo byť aj všeobecne záväzným nariadením o výške dotácie už rozhodnuté.

Konštatovanie súdu o povinnosti mať zapísané pre školské zariadenie so sídlom v Spišskej Novej Vsi len deti z tohto, prípadne susedného okresu, nemá podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci, keďže dotácie za rok 2012 neboli poskytované navrhovateľovi z iných

dôvodov, konkrétne z dôvodu, že ním zriadené školské zariadenia nemali sídlo na území obce, a teda ďalšie dôvody (oneskorené podanie žiadosti, bydlisko detí) sú bez právneho, významu. Nesplnenie podmienky sídla školského zariadenia na území obce samo osebe vylučovalo poskytnutie dotácií navrhovateľovi za rok 2012.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ sa zaoberá problematikou charakteru uplatňovaného nároku, charakterom napadnutých všeobecne záväzných nariadení a otázkou retroaktívneho uplatňovania dotknutých všeobecne záväzných nariadení.

Navrhovateľ definuje žalobou uplatnený nárok ako „nárok z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone územnej samosprávy, t. j. odporcom“.

Odvolačný súd konštatuje, že takéto vymedzenie je pojmovo vylúčené.

Ako už bolo vyššie uvedené, orgány verejnej moci nemôžu vykonávať územnú samosprávu, ktorú tvorí obec a vyšší územný celok. Územná samospráva je časťou verejnej správy spravidla v oblasti otázok lokálneho významu, ktorú neuskutočňuje štát, ale ju uskutočňuje obyvateľstvo územných celkov a orgány týchto územných celkov.

Orgány verejnej moci teda nemôžu vykonávať územnú samosprávu, platí však opak, t. j. že orgány územnej samosprávy môžu vykonávať verejnú moc, ak im zákon zveril výkon verejnej moci.

Keďže výkon územnej samosprávy je zverený výlučne orgánom územnej samosprávy, za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávny nezodpovedá štát, ale obce a vyššie územné celky.

Tak, ako už bolo vyššie uvedené, pokiaľ by išlo o nesprávny úradný postup odporcu pri výkone verejnej moci, je daná zodpovednosť štátu, keďže v tom prípade sa odporca ako orgán územnej samosprávy považuje za orgán verejnej moci.

Navrhovateľ si opäť protirečí, ak na jednej strane hovorí o výkone verejnej moci odporcu pri poskytovaní dotácií a na druhej strane tvrdí, že v prejednávacom prípade ide o vydanie všeobecne záväzného nariadenia v zmysle článku 68 Ústavy SR pri výkone samosprávy (viď. č. l. 145 a 146 - odvolanie navrhovateľa).

Zákonom č. 596/2003 Z. z., konkrétne v ust. § 6 ods. 12, boli obciam pri výkone samosprávy uložené povinnosti štátom v zmysle článku 67 ods. 2 Ústavy SR. Nejde teda

o prenesenie výkonu úloh miestnej štátnej správy v zmysle článku 70 ods. 1 Ústavy tak, ako to správne uzavrel aj súd prvého stupňa.

Ohľadne charakteru všeobecne záväzných nariadení a ich viazanosti súdom odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou navrhovateľa, že v prejednávanej veci ide o tzv. paakty, teda ničotné právne akty.

Všetky všeobecne záväzné nariadenia a ich doplnky, ktoré sa týkajú prejednávanej veci, boli vydané v rámci právomoci obce, ktorá vyplýva z článku 68 Ústavy SR a bližšie je upravená v § 6 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a pre tento konkrétny prípad aj v ust. § 6 ods. 12 zákona 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Všeobecne záväzné nariadenie odporcu č. 9/2009 zo dňa 10. 12. 2009 bolo vydané v zmysle ust. § 6 ods. 12 písm. d/ zákona 596/2003 Z. z. a určovalo výšku a spôsob použitia dotácií na mzdu a prevádzku školských zariadení, zriadených na území mesta Spišská Nová Ves aj pre zriaďovateľov podľa § 6 ods. 12 písm. b/ citovaného zákona, teda aj pre zriaďovateľov súkromných školských zariadení, akým je navrhovateľ.

Skutočnosť, že v tomto citovanom všeobecne záväznom nariadení sú príjemcovia dotácií konkretizovaní, nevylučuje jeho normatívnosť (všeobecný charakter) vzhľadom na samotný špecifický charakter tohto všeobecne záväzného nariadenia, vyplývajúci priamo zo zákona 596/2003 Z. z.. Toto všeobecne záväzné nariadenie sa totiž priamo zo zákona vzťahuje len na školské zariadenia na území obce v jej zriaďovateľskej pôsobnosti, alebo zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov (§ 6 ods. 12 písm. a/, b/ zákona 596/2003 Z. z.), a teda sa vzťahuje na zákonom vopred určený okruh subjektov.

Z citovaného všeobecne záväzného nariadenia vyplýva, že výška dotácie na žiaka, resp. dieťa je určená všeobecne podľa charakteru školského zariadenia (obecné, cirkevné alebo súkromné) a podľa druhu zariadenia (základná umelecká škola, materská škola, školský klub detí, centrum voľného času, súkromné školské stredisko záujmovej činnosti, školská jedáleň) v zmysle § 6 ods. 12 písm. d/ zákona 596/2003 Z. z. a nie adresne pre konkrétneho zriaďovateľa. Rovnako ostatný obsah uvedeného všeobecne záväzného nariadenia sa vo všeobecnosti vzťahuje na všetkých príjemcov dotácií.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v žiadnom prípade sa nejedná o individuálny právny akt, ako ho označuje navrhovateľ v odvolaní.

Individuálny právny akt zaväzuje konkrétnu osobu v konkrétnom prípade a nie je určený na opakované použitie.

O takýto prípad v prejednávanej veci nejde, pretože Všeobecne záväzné nariadenie č. 9/2009 a jeho doplnky č. 1 a 2 sa vzťahujú na celú skupinu subjektov, ktoré spĺňajú podmienky pre poskytnutie dotácie v zmysle § 596/2003 Z. z. a je teda určené pre zákonom vymedzený okruh neurčitých subjektov.

Pokiaľ ide o možnosť zmeny výšky dotácií počas kalendárneho roka, s touto možnosťou sa správne vysporiadal súd prvého stupňa a v tejto časti odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku.

Zmena výšky dotácie nepochybne súvisela s negatívnym vývojom podielových daní, z ktorých sa dotácie školským zariadeniam poskytujú (§ 6 ods. 12 písm. a/, b/ zákona 596/2003 Z. z. odkazuje na zákon 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy), kedy v dôsledku výpadku dane z príjmov fyzických osôb neštátne školské zariadenia na území mesta dostávali z rozpočtu mesta vyššiu dotáciu, ako mesto dostávalo na jej činnosť v podielových daniach.

Základom finančného hospodárenia obce je jej rozpočet (§ 9 zák. 369/1990 Zb.), ktorým sa riadi financovanie všetkých jej úloh a funkcií (§ 4 zák. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy), teda aj poskytovanie dotácií školským zariadeniam.

Príjmom rozpočtu obce sú aj podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu (§ 5 ods. 1 písm. e/ zákona 583/2004 Z. z.), ktoré slúžia na poskytovanie dotácií podľa § 6 zákona 596/2003 Z. z.. Výška týchto dotácií sa teda odvíja od určeného podielu na výnose dane z príjmov a je od tohto podielu priamo závislá. Zmena tohto podielu so sebou teda logicky prináša aj zmenu výšky dotácií.

Obec pri zostavovaní rozpočtu vychádza aj z určeného podielu na výnosoch daní v správe štátu (§ 10 ods. 1 zákona 583/2004 Z. z.)

Obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte, a to aj spôsobom zníženia výdavkov s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť rozpočtu ku koncu rozpočtového roka. Vznik schodku rozpočtu je prípustný len z dôvodu použitia prostriedkov rezervného fondu podľa §

10 ods. 8 alebo použitia účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch (§ 12 ods. 3 zákona 583/2004 Z. z.).

Iné dôvody vzniku schodku rozpočtu zákon nepripúšťa.

Zmeny rozpočtu schvaľuje orgán obce príslušný podľa osobitného predpisu (§ 14 ods. 1 zákona 583/2004 Z. z.).

Rozpočtové prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte obce schválené (§ 13 ods. 2 zák. 583/2004 Z. z.).

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že ak obec nezískala určený podiel na výnose z dane ako svoj rozpočtový príjem, z ktorého poskytovala dotácie aj navrhovateľovi, musela tieto dotácie znížiť, aby došlo k zníženiu výdavkov rozpočtu na úroveň jeho príjmov a aby zabezpečila vyrovnanosť rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

Takéto povinnosti vyplývajú obci zo zákona a opatrenia za tým účelom vykonané na základe zákona a v jeho v medziach nemožno hodnotiť ako retroaktívne.

K zmene výšky dotácií došlo prijatím zmeny všeobecne záväzným nariadením na to oprávneným orgánom (obecným zastupiteľstvom odporcu), teda táto zmena bola vykonaná legitímnym spôsobom.

Všeobecne záväzné nariadenie č. 9/2009 a jeho doplnky č. 1 a 2 neboli zrušené zákonom predpokladaným spôsobom (na základe protestu prokurátora, v súdnom konaní podľa § 250 zfa O. s. p. alebo v konaní pred ústavným súdom podľa článku 125 ods. 1 písm. c/ Ústavy SR), preto sú platné a záväzné aj pre všeobecný súd. Všeobecný súd nie je oprávnený (mimo rámca správneho súdnictva, kde je oprávnený posudzovať súlad všeobecne záväzného nariadenia so zákonom) ako predbežnú otázku skúmať zákonnosť všeobecne záväzného nariadenia.

Ak súd dospeje k záveru, že všeobecne záväzné nariadenie je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, je povinný konanie prerušiť a postúpiť návrh Ústavnému súdu SR na zaujatie stanoviska. Inak je teda povinný všeobecne záväzné nariadenie rešpektovať a nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpoklade nezákonnosti všeobecne záväzného nariadenia.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, dotácie boli navrhovateľovi odporcom za rok 2010 vyplatené v súlade so Všeobecne záväzným nariadením č. 9/2009 a jeho zmenami, ktoré sú platné a záväzné tak pre účastníkov konania, ako aj pre súd, a preto v tomto postupe nemožno vidieť nesprávny úradný postup odporcu, v príčinnej súvislosti s ktorým mala navrhovateľovi vzniknúť škoda.

Nesprávnym úradným postupom odporcu nie je ani nevyplatenie dotácií navrhovateľovi za rok 2012, keďže navrhovateľ nesplnil zákonom stanovené podmienky pre poskytnutie dotácie od odporcu, pretože najneskôr na základe rozhodnutí z 24. 8. 2011 ním zriadené školské zariadenia nemali sídlo v Spišskej Novej Vsi a činnosť od 1. 9. 2011 na území mesta Spišská Nová Ves nevykonávali. Z týchto dôvodov sa na neho nemohlo vzťahovať ani Všeobecne záväznú nariadenie č. 8/2011 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku školských zariadení, zriadených na území mesta Spišská Nová Ves na rok 2012.

Takýto stav pretrvával aj v čase podania žiadosti navrhovateľa o dotácie zo dňa 27. 2. 2012, preto nebol dôvod meniť prijaté Všeobecne záväznú nariadenie 8/2011. Pokiaľ teda nebolo rozhodnuté o dotácii vo vzťahu k navrhovateľovi pre nesplnenie zákonných podmienok, nemožno hodnotiť tento postup ako nečinnosť odporcu, a teda nesprávny úradný postup, v príčinnej súvislosti s ktorým vznikla navrhovateľovi škoda.

S ohľadom na skutočnosť, že v kalendárnom roku 2012 navrhovateľom zriadené súkromné školské zariadenia nemali sídlo na území odporcu, je požiadavka poskytnutia dotácií v rozpore so zákonom a nesplnenie takejto nezákonnej požiadavky nie je možné definovať ako nesprávny úradný postup.

S poukazom na vyššie uvedené odvolacie námietky navrhovateľa sú nedôvodné a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.“

Ako z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, tento sa všetkými pre rozhodnutie podstatnými skutkovými a právnymi skutočnosťami zaoberal a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok bolo potrebné potvrdiť.

V prvom rade odvolací súd jasne poukázal na jednotlivé zákonné ustanovenia, ktoré považoval za potrebné na vec aplikovať [príslušné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“), zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ústavy a pod.]. Ozrejmil jednotlivé pojmy a definoval zákonné inštitúty dotýkajúce sa predmetu konania. Ku konkrétnym námietkam sťažovateľa zaujal jednoznačný právny názor, ktorý presvedčivo odôvodnil argumentujúc znením jednotlivých použitých právnych noriem, ale aj ich účelom. Poukazujúc na text ústavy a zákona o zodpovednosti za škodu vysvetlil, prečo v danom prípade nepovažoval mesto za štátny orgán (v zmysle, v akom ho má na mysli ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy). Prezentovaný názor krajský súd priamo konfrontoval s názormi sťažovateľa, ako aj s ním predloženými argumentmi (napr. aj s komentárom k ústave), a poukázal pritom na rozpornosť sťažovateľom vyvedených záverov. Taktiež otázku splnenia podmienky miesta sídla sťažovateľa k rozhodnému dátumu vo vzťahu k poskytnutiu dotácie na rok 2012 odvolací súd jasne a zrozumiteľne zodpovedal, a to najmä s poukazom na účel a sledovaný zámer právnej úpravy uvedenej v zákone o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. Podobne krajský súd neopomenul venovať sa problematike týkajúcej sa podávania žiadosti o dotáciu na mzdy a prevádzku školských zariadení, ktorá podľa názoru sťažovateľa bola mestom, ale aj okresným súdom nesprávne pochopená. Krajský súd sa zaoberal aj sťažovateľom namietanou neprípustnou retroaktivitou v súvislosti so znížením mu už priznanej dotácie na rok 2010 (opäť poukazujúc na konkrétne zákonné ustanovenia napr. aj zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ako aj tvrdením sťažovateľa o ničotnosti dotknutých všeobecne záväzných nariadení mesta, resp. dodatkov k jednému z týchto nariadení.

Obidva konajúce všeobecné súdy sa správne zamerali na zisťovanie skutočnosti, či sa mesto dopustilo sťažovateľom tvrdeného nesprávneho úradného postupu, t. j. či nesprávne postupovalo pri plnení svojich povinností v procese určenia výšky dotácie

na mzdy a prevádzku sťažovateľom zriadených súkromných školských zariadení v roku 2010 a 2012, najmä či a aké právne predpisy mesto v tomto procese porušilo. Vychádzali pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu. Tak okresný súd, ako aj druhostupňový krajský súd však dospeli k záveru, že mesto neporušilo žiadne svoje zákonom ustanovené povinnosti, nebolo nečinné a nedopustilo sa ani iného konania v zmysle citovaného ustanovenia, a teda nebola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu mesta, v príčinnej súvislosti s ktorým sťažovateľovi vznikla škoda.

Podľa názoru ústavného súdu argumentácia krajského súdu uvedená v odôvodnení napadnutého rozsudku je dostatočná. V žiadnom prípade ju nemožno považovať za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú. Niet teda ani dôvodu na to, aby ústavný súd do veci zasiahol. Na tomto závere nemôže nič zmeniť okolnosť, že sťažovateľ má na celú vec odlišný názor a s napadnutým rozsudkom krajského súdu nesúhlasí. Táto okolnosť totiž sama osebe nemôže spôsobiť porušenie označených práv sťažovateľa.

Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že rozhodnutie je dostatočným spôsobom odôvodnené, krajský súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o podanom odvolaní, a právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo v danom prípade považoval námietky sťažovateľa za nedôvodné. Tým zároveň aj ústavne súladným spôsobom dal odpovede na všetky relevantné námietky sťažovateľa. Sťažovateľom nastolené otázky súvisiace s postupom mesta pri poskytovaní dotácie na mzdy a prevádzku zriaďovateľovi súkromnej školy alebo školského zariadenia v okolnostiach posudzovanej veci sú otázkami takej právnej úvahy, posúdenie správnosti ktorej nie je úlohou ústavného

súdu, ale všeobecného súdu. Úloha ústavného súdu v naznačených súvislostiach sa obmedzuje len na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Podľa názoru ústavného súdu nemožno krajskému súdu vyčítať to, že by v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne neobjasnil svoje interpretačné úvahy pri hodnotení správnosti postupu mesta pri poskytovaní dotácií zriaďovateľom súkromných školských zariadení, a tým nesplnil svoju povinnosť vysporiadať sa s námietkami sťažovateľa spôsobom súladným s požiadavkami plynúcimi na kvalitu odôvodnení súdnych rozhodnutí z ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu je podľa názoru ústavného súdu presvedčivé, zrozumiteľné a ústavne konformné, preto ústavný súd dospel k záveru, že túto námietku sťažovateľa je potrebné považovať za neopodstatnenú.

Ústavný súd podotýka, že aj keby nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto konštatuje, že ním nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu ani jeho práva na spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Sťažovateľ sťažnosťou podanou ústavnému súdu namietal taktiež porušenie svojho základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom zaručeného v čl. 46 ods. 3 ústavy. Je evidentné, že v okolnostiach danej veci je porušenie tohto základného práva podmienené porušením základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Pokiaľ teda ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (príp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nezistil žiadne pochybenie zo strany konajúceho súdu, nebolo možné konštatovať ani porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy.

Aj v tejto časti preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ je sťažovateľ presvedčený o jeho diskriminácii a s tým súvisiacim porušením jeho práva zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu č. 12 rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 293/2013-204 zo 6. mája 2014, je potrebné znovu poukázať na konštatovanú správnosť postupu označeného súdu a jeho záverov uvedených v napadnutom rozhodnutí. Preto ak všeobecný súd postupuje v súlade s právnymi normami, ktorými sa to-ktoré konanie riadi, a vo veci vydá ústavne konformné rozhodnutie tak, ako to bolo v tomto prípade, nemôže sa dopustiť diskriminácie účastníka konania. Ústavný súd preto nemohol inak, iba sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tiež namietal, že napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj analogického práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol

opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08).

Keďže ústavný súd nezistil porušenie napadnutých ústavnoprocených princípov vyplývajúcich z čl. 46 až čl. 48 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu a sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, bolo už len nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia.

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti, a to z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2015